Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De lamiis et phitonicis mulieribus

Molitoris, Ulrich

[Reutlingen], nicht vor 10. Jan. 1489

De nocumentis et morbis hoibus et infantibus illatis

urn:nbn:de:bsz:31-86531

Visual Library

et ꝓdigia feciſſet. nihilominus malefici talia ſimiliter effe/
cerunt. qui incantationibus ſuis aquas in ſanguinem verte
runt. et ranas ſuper terrā ꝓduxerūt Ecce igitur ex ſacra ſcri
ptura veteris teſtamenti clarere. ꝙ malefici adiutorio de/
monum aquas turbarunt. quia eas in ſanguinem verterunt
et agros prediaqꝫ ranis confuderūt Item libro ꝑmo Iob.
capi. ꝑ. legit. ꝙ dyabolo ꝓcurāte. ventus vehemens irruit a Iob. i
regione deſerti. et cōcuſſit quattuor angulos domus. q̄ cor/
ruens oppreſſit liberos Iob et mortui ſunt. ecce ꝙ dyabolꝰ
ꝑtāte ſua aerem ꝓuocauit. puerosqꝫ opp̄ſſit. dicit etiā eodeꝫ
libro dyabolū fulmina ignis prouocaſſe: Dicit enim textus
Ignis dei cecidit de celo. et tactas oues puerosqꝫ conſump
ſit. Item Ioh. in apoca. ca. vij. ait. Poſt hec vidi angelos ſtā Apo. vii
tes ſuper q̄ttuor angulos terre. tenentes quattuor ventos
terre. ne flarēt ſup terrā. neqꝫ mare. neqꝫ in vllā arborē: ⁊ vi
di alterum angelū aſcendentē ab ortu ſolis hn̄tem ſignū dei
viui: ⁊ clamauit voce magna. q̄ttuor angelis quibꝫ datū eſt
nocere terre ⁊ mari dicēs. nolite nocere terre neqꝫ mari. neqꝫ
arboribꝫ quouſqꝫ ſignemꝰ ſeruos dei in frontibꝫ ☞ Sig
mundꝰ Doctor q̄ ſunt illi q̄ttuor angeli quibꝫ Iohēs ait
eſſe datū vt poſſint nocere terre ☞ Vlricꝰ Sūt dyabo
li ☞ Sigmūdꝰ Appellatꝰ ne dyabolꝰ: angelꝰ ☞ Vl
ricus Ita. nā dyabolꝰ ibidē et etiā alibi ſepiꝰ angelꝰ dr̄. qꝛ
etiā miſſus a deo. vt ibi dic̄ gloſa ordinaria ☞ Sigmun
dus Forte Iohēs hec in ſpū vidit. dās nobis ſue viſionis
exempla ☞ Cunradus digniſſime ꝑnceps nō opꝰ eſt ex
emplis. dū res ante oculos facta exiſtit. vt audiſti a malefi/
cis corā pharaone. ⁊ a geſtis Iob Si igitꝰ hec facta fore legū
tur. igitꝰ et iā fieri poſſe. q̄s dubitat ☞ Vlricus de illo
paſſu in fine ex poſt clarius loquamur

De nocumentis et morbis
hoibꝫ et infantibꝫ illatis

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Sigmundus Quia de corruptione et turbati
one elementorum nobis ſermo eſt. non incompetenter querē
dum duximus Si etiam hominibus et maxime infantib9
morbos inferre. et adiutorio demonum eiſdem nocere poſ/
ſint Cunradus Audiui a pleriſq3 mulieribus
quomodo pueris incunabulis iacētibus varie egritudines
acciderunt. nunc quippe illi puero naſus apparuit curuat9
nunc alteri oculus erutus. quodq3 maledicte mulieres quā
doq3 comprehenſe aſſeruerunt in torturaq3 recognouerūt
ob inuidiam parentum ſe talia pueris auxilio demonum ir/
rogaſſe Sigmundus Audiſti q confeſſionib9 tali/
bus per metum extortis nō ſaturabor. quid igitur aliud ra
tionis ſeu auctoritatis in medium adducis Cunra
dus Jam ſuperius pro auctoritate in li. p̄. Job cognoui Iob
mus q dyabolus filios eiuſdem. ventum prouocando op/
preſſit. et mortui ſunt. Digneris itaq3 audire beatum Au/
guſtinum. xxi. li. de ciuitate dei ca. xviij. dum ait. Proſus Aug. xxi. li
q3 ſcriptum eſt graue iugum filios Adam a die exitus de de ciuitate
ventre matris eorum vſq3 in diē ſepulture: matrem omniū Dei. cap. xv
vſq3 a deo impleri eſt neceſſe. vt ipſi paruuli per lauacrum
regenerationis ab originalis peccati quo ſolum tenebantur
vinculo iam ſoluti multa pacientes nonnulli incurſus ſpiri/
tuum malignorum paciantur. Ecce q Auguſtinus ſentit
pueros incurſus demonum pati rc̄. Item beatus Hieroni/
mus ad paulam de dormitōne breſille in epiſtola ait Quid Hiero: ad
cauſe eſt. vt ſepe binoli et trinoli. ac vbera materna lactātes paulam.
a demonio corrumpuntur rc̄. Ecce igitur ſacra ſcriptura et
ſanctorum patrum auctoritate oſtenſum eſſe dyabolum po
teſtatem quandoq3 habere corrumpēdi pueros et infantes
eiſdēq3 nocendi Sigmundus Locuti modo ſumus
de infantibus. quid igitur in ſenibus et adultis Cun
radus Multos vidimus ſenes claudicantes et contrac/
tos: qui aſſeruerunt ex maleficio illarum maledictarum ipis
iſtuc eueniſſe Sigmūd9 Quid aūt ſentit ſcriptura

Petrus de Natalibus de Vene: in catalogo sanctorum lib. 9. fol cxcii.

Cunradus In legenda ſanctorum Simonis
et Jude legitur. quõ corã rege babilonie zarocht et Arpha
xat malefici fuerunt conſtituti. qui ipſius regis oratores et
rethores mutos et claudos atqȝ cecos effecerunt. ac viſuȝ et
greſſum eiſdem denuo reddiderunt. ecce apertum teſtimo-
nium. ꝙ malefici nocere poſſunt hominibus etiam ſenibus.
ac claudos et cecos facere et rurſus eoſdẽ ſanare. Sig-
mundus Vinanqȝ oratores quibus huiuſmodi male-
ficia euenerunt pagani extiterunt. et in chriſtum non credi-
derunt. nec ſigno crucis muniti fuerunt. Ulricus
Prudenter loqueris o inclite princeps. quoniam in eadem
legenda cauetur. ꝙ poſtquã dicti oratores ⁊ rethores in chri
ſtum crediderunt. et per apoſtolos ſigno crucis muniti fue-
runt. dicti magi eiſdem vltra nocere non poterant. quãquã
magi ipſi irritati iterato eiſdem nocere attẽtaſſẽt. Cun
radus Aie aye quomodo igitur poterat dyabolus nocere
Job. qui eundem grauiſſimo vlcere percuſſit. adeoqȝ eundẽ
leſit. vt in fimo iacens vix ſuſpirare potuerit. vt legitur in li
bro Job et tamen ipſe Job erat vir ſanctus in voluntate dei

Petrus de Natalibus in catalog. 5. lib. 2. fol 30.

vt teſtatur ſcriptura ambulans. Item in legenda ſancti An
thonij legitur quomodo demones eundem valde grauiter
percuſſerunt. qui tamen vir ſanctus et deo placidus fuit. ec
ce ergo ex his conſtare. demones ſuper ſanctos etiam viros
poteſtatem nocendi eiſdem habuiſſe. Si igitur viros ſanc-
tos. turbare potuerunt. cur igitur et alijs de quorum. ſan-
ctitate nobis non conſtat nocere non poſſent. Sig-
mundus Ex his magis atqȝ magis heſitare incipio quid
igitur ſentiendum ſit audire deſidero. Ulricus
Sine modo. prope finem quid ſentiendum ſit latius de hoc
et alijs loquamur. Sigmundus Ex priori dubio ori
tur aliud. Utrum poſſint hominem in cõiugali ſtatu exiſtẽ-
tem inficere et ad coeundum impotẽtem reddere. Cun
radus Vidimus plures pulcros ſocios qui in coitu.
paucũ aut nihil valuerũt. imo qui ꝓprias vxores carnaliter

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

cognoſcere nõ potuerunt aſſerentes ex̃ maleficio hoc ip̃is cõ/
tigiſſe. ☞ Sigmundus O multi multa loquuntur
☞ Ulricus Profecto canones in hoc conſentiunt. aſ/
ſerentes per maleficia fieri poſſe vt homo qui a natura frigi
dus non eſt. ad coeũdum inhabilis reddatur. itaqꝫ in decre
tali ſpẽalem titulum de frigidis et maleficiatis habemus.
vnde Hyſmarus etiam papa. in c. Si per ſortiarias. xxxiij.
q. p̃. ait. Si per ſortiarias atqꝫ maleficas artes occulto Det
nunquã dei iniuſto iudicio permittente. et dyabolo preparã
te concubitus non ſequitur. hortandi ſunt. quibus iſta eue/
niunt. vt corde contrito et ſpiritu humilitatis. deo et ſacer/
doti de omnibus peccatis ſuis puram confeſſionem faciant
rc̃. Ecce dicit enim textus preparante dyabolo concubitus
non ſequitur. Et quãuis pro deciſione huiꝰ dubij ad creden
dum ſatis foret canon. quia canonum conſtitutões ab omni
bus debent approbari. vt dicitur in capi. p̃mo. de conſtitu.
nihilominus tamen hoc idem aſtruunt doctores. Unđ bea
tus Thomas in. iiij. ſuper ſententijs diſtin. xxxiiij. ait: q̧ ex
maleficio poteſt quis eſſe impotens ad vnam. et non ad aliã
Itaqꝫ dominꝰ hoſtienſ in ſũma libro. iiij. rubrica. xvij. đ fri
gidis et maleficiatis dixit aliquando maleficiantur homi/
nes ita q̧ redduntur per ſortilegium impotentes omnibus
preterquã vni. Aliquando etiam maleficiatur adeo vt nõ
poſſet cognoſcere vxorem ſed omnes alias ☞ Sigmun
dus Animum meum hec mouent quia mira ſunt. nam
cum coitus a natura nobis detur admirandũ certe erit quo/
modo dyabolus curſum nature impedire nobis ignoranti/
bus poſſit ☞ Ulricus Nam et ego vlricus ad decem
et octo annos in curia conſtantienſi cauſarum fui patronus r
aduocatus prout hodie ſum. et huiuſmodi cauſas frigidita/
tis et maleficij in practica plures habui: vbi mulieres accu/
ſabant coram iudice maritos de impotentia coeundi.
☞ Sigmundus Quid igitur decretũ fuit in talibꝫ

Hiſmarus papa

Thomas de Aquino

Hostienſis

cauſis.☞ Ulricus Decreuerunt iudices viros taliter
infectos medicis curie huiuſmodi iuratis oſtendere ſe de/
bere pro examine medicorum faciendo☞ Sigmundus
Quid inde☞ Ulricus Itaqꝫ plures comperi ꝑ me
dicos curie iuratos inſpectos quos ipſi medici aſſeruerunt
natura non frigidos.ſed ſortilegio maleficiatos eſſe
☞ Sigmundus Et quid ſuper huiuſmodi medicorũ
examine finaliter ſententiatum extitit.☞ Ulricus
Decreuerunt itaqꝫ iudices partes ad triẽnium mutuo coha/
bitare debere opus carnis huiuſmodi attentando.quodqꝫ
largiores in ieiunijs et elemoſinis forent vt deus qui inſti/
tutor eſt matrimonij huiuſmodi maleficium ab eis auferre
dignaretur Uerum quia de huiuſmodi articulo opinionē
meam in fine cum precedẽtibus dubijs lacius declarare in/
tendo. Interim ad alia dubia te conuertere ſi velis poteris
☞ Sigmundus Quarta enimuero fuit queſtio.

Utrũ poſſint facies hominũ
in alias formas ĩmutare ꝛc.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg